No. 237 1839

BREDASCHE COURANT.

STAAT-, LETTERKUNDIG- EN WETENSCHAPPELIJK NIEUWS- BLAD.

Vrijdag 4 October

FRANKRIJK.

PARIJS, den 1sten October.

Naar aanleiding van de rapporten door sommige prefecten aan het ministerie ingezonden, over de bij de departementale raden uitgebragte gevoelens omtrent de reductie van de renten, waaronder in het bijzonder de departementen van den Boven- en Beneden-Rhijn genoemd worden, is van het bureau van finantien het gerucht uitgegaan, dat de minister *Passy* thans met ijver aan een plan van reductie arbeidde, waarvan het ontwerp in de volgende bijeenkomst de kamers zou aangeboden worden. Intusschen wordt gezegd, dat men op de Tuilerien, waar, gelijk men het noemt, de zoogenoemde hofpartij steeds tegen den maatregel is geweest, den minister ongemoeid zijn arbeid liet voortzetten, aangezien toch het voornemen bestond, om op het oogenblik van de opening der zitting, het ministerie te wijzigen.

— De heer *Michaud*, lid der fransche Akademie en van die der Opschriften en fraaije Letteren, stichter van de *Quotidienne*, is gisteren te Passij, nabij Parijs overleden.

— De heer *Aguado*, markies van Las-Marimas, is den 28sten ll. te Bordeaux aangekomen. Naar men zegt zou hij naar Madrid reizen, om zich regtstreeks met het spaansch gouvernement over de voorwaarden eener leening te verstaan.

— In den afgeloopen nacht hebben talrijke patrouilles de voorsteden doorloopen, dewijl men ongerust was voor onlusten onder de bevolking, ter zake van den verhoogden prijs van het brood. Heden hebben vele werklieden bij hunne bazen om verhoogd werkloon aangehouden, doch overal een weigerend antwoord bekomen.

— Men spreekt van de vorming van een nieuw verkiezingscomité onder de leiding van den heer *Odillon Barrot*. Men zou daar de grondslagen van een nieuw verkiezingsstelsel voorstellen, om hetzelve aan de kamer in de volgende zitting aan te bieden.

— Lord *Brougham* heeft [illegible] tegenspreken dat hij de schrijver is, zoo als sommigen er hem voor hielden, van het pamphlet, kort na de onlusten van Mei in Engeland verschenen, over den tegenwoordigen staat van crisis in Frankrijk. Het algemeen gevoelen houdt thans den Prins *Louis Napoleon* daarvoor.

— Een dagblad verzekert, dat Sardinie zijne havens voor de Spaansche schepen weder geopend heeft en de vaartuigen die met wapenen en munitie in de Sardinische havens gereed lagen om uit te zeilen, weder waren ontladen geworden.

— Te Bordeaux bevinden zich thans verscheidene aanzienlijke karlisten, onder anderen, de graaf *Negri* en zijne familie, de generaal *Sariateguy*, de minister van oorlog *Montenegro*, en zijn broeder, die generaal der artillerie was; ook de pastoor *Merino* werd er gewacht.

— In het *Memorial Bordelais* van den 29sten leest men: » Het fort Guevara, in de provincie Alava, heeft zich aan het gouvernement der koningin onderworpen; in de vier provincien hebben de karlisten dus geen enkel punt meer bezet; de gemeenschap tusschen Irun, Vittoria, Bilbao en Madrid is hersteld.

» De troepen die zich naar Alava moeten begeven vereenigen zich te Tudela, alwaar de eerste brigade den 24sten was aangekomen. De generaal *Espartero*, heeft zich, na Estella te hebben bezocht, naar Logrono begeven om zijne familie te bezoeken."

Ook de *Phare* van Bayonne van den 28sten vermeldt, de overgave van het kasteel Guevara.

— Een brief uit fransch Cerdagne, van den 25sten, in *la France Meridionale*, houdt onder anderen het volgende:

» De onderscheidene geruchten over den dood van den graaf van Espagna zijn geheel valsch; hij is echter bevreesd geweest om zich in Berga op te sluiten. De generaal *Segarra*, door hem benoemd om in die plaats bevel te voeren, heeft het kommandement geweigerd. Alhoewel de door dien karlistischen chef genomen maatregelen het voornemen aanduiden, om eenen verdelgingsoorlog te voeren, is men toch geneigd om te gelooven, dat, schoon hij vroeger vrij aanlokkelijke aanbiedingen van de hand gewezen heeft, hij thans geneigd is om eene schikking aan te nemen. Hij bevindt zich thans aan gene zijde van de Pyreneen in de streek van Campredon met 3 à 4000 man. Een zijner aide-de-camps is eergisteren de grenzen overgekomen naar Perpignan gaande, om over zijne komst op het fransch grondgebied te onderhandelen.

De *Constitutionel* van Barcelona van den 24sten zegt, dat de brieven uit Valencia met de stoomboot ontvangen, vermelden, dat de onderhandelingen met *Forcadell* en andere karlistische chefs van Valencia en Arragon een' gelukkigen uitslag beloven; zulks zou de troepen der koningin gelegenheid geven om zich allen tegen *Cabrera* te vereenigen.

De post uit Madrid is heden niet aangekomen.

— In een der Madridsche dagbladen, de *Correo Nacional*, van den 21sten September, vindt men een artikel over de Spaansche geldmiddelen, volgens hetwelk de begrooting van uitgaven voor de dienst van 1839—1840, 1,650,301,974 en die der ontvangsten 715,096,838 realen beloopt. Er zou dus een te kort van 935,205,136 realen (omstreeks 117 millioen Nederlansche guldens) bestaan. Indien echter, ten gevolge van de bevrediging van het noorden, alle buitengewone oorlogskosten wegvielen, dan zou dit te kort, volgens den *Correo*, tot 443,784,983 realen verminderen. Bleven nog daarenboven de sommen voor de amortisatie en rentebetaling der schuld, waarvoor 306,568,289 realen noodig is, onbetaald, dan zou het te kort tot 137,216,699 realen (ruim 17 millioen guldens) inkrimpen.

— De notering ter beurs was heden (1 *October*) als volgt: 5 pCt. [illegible]; 3 pCt. 81; Nap. r. 101,60; Sp. Ardoin 30⅞ à 31 drie [illegible] 7⅛; a. diff. zonder int. 8⅛; Rom. [illegible]

BELGIE.

BRUSSEL, den 2den October.

In het district Marche, tot het belgisch gedeelte van het groothertogdom Luxemburg behoorende, is de graaf *van Aerschot* tot senateur benoemd.

— Te Antwerpen is den 1sten dezer, in het hotel st. Antoine, waar hij zich tijdelijk bevond tot zijne woning gereed was, overleden de heer *de Moor*, oud-procureur-generaal en lid der staten-generaal tijdens het koningrijk der Nederlanden.

— Te Gent hebben zich een aantal katoenfabriekanten op het stadhuis vereenigd, met het doel, naar den *Messager de Gand* vermeldt, om eene associatie ter bevordering van de katoen-industrie tot stand te brengen. Eene voorloopige commissie van 21 leden is benoemd, om de grondslagen der vereeniging nader vast te stellen.

Ook is voor eenige dagen te Gent eene zoogenaamde meeting of bijeenkomst der lagere volksklasse gehouden. In deze vergadering is tot het aanbieden van een adres aan de wetgevende kamers besloten, om deze te verzoeken van in den nood der fabrijken te hulp te komen. Een der tegenwoordig zijnde arbeiders heeft zich met veel warmte beklaagd, dat sedert de omwenteling van 1830 de katoenfabrikanten te Gent het werkloon hunner onderhoorigen steeds verminderd hadden, en werkelijk daartoe gedwongen waren geweest. Hij stelde voor, dat al de fabrijkarbeiders zich in den achtend van den 2den october op de vrijdagsmarkt te Gent zouden vereenigen, om van daar gezamenlijk naar het gebouw van het gewestelijk bestuur te trekken, ten einde op het onmiddellijk bijeenroepen der kamers en het nemen van maatregelen tot redding der katoen-fabrijken van gewissen ondergang aan te dringen. Dit voorstel is onder groot gejuich aangenomen. — De bekende volksleiders *Kats* en *Jottrand* zijn uit Brussel naar Gent gekomen, om deze meeting bij te wonen, en er redevoeringen te houden.

— Volgens den *Belge* zou het bewind voornemens zijn om eene wet aan te bieden, waarbij de uitvoer van granen verboden wordt, zoodra de prijs van het hectolitre 20, in plaats van 24 fr. bedraagt, hetwelk thans de prijs van het verbod is. — [illegible]

graanprijs-opgave heden in den *Moniteur* voorkomende, heeft er gedurende de vierde week van september eene daling van 19 centimes op den middelbaren prijs der tarwe, en eene verhooging van 19 centimes op dien van de rogge plaats gehad. Volgens den *Commerce Belge*, zou men op de voornaamste binnenlandsche markten eene strekking tot daling opgemerkt hebben.

— Gedurende de eerste negen maanden van het jaar 1839 zijn te Antwerpen 884 zeeschepen binnengekomen. In hetzelfde tijdvak van 1838 had dit aantal 1194 zeeschepen beloopen. Het Antwerpsche handelsblad neemt uit deze vergelijking aanleiding, om over het toenemend verval van de scheepvaart in die zeehaven te klagen; welk verval dat blad als een gevolg der gebeurtenissen van 1830 beschouwt.

— De Ardoins waren heden alhier en te Antwerpen tegen 27½ à ¾ genoteerd.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 3den October.

De *Staats-Courant* houdt heden een besluit van den 25sten September 1839, ter ampliatie van dat van den 29sten Maart 1829 (*Staatsblad* n°. 5); houdende bepaling omtrent de invoering en vervaardiging der Nederlandsche vochtmaten voor den handel in het klein.

— Bij koninklijk besluit is dezer dagen eene instructie voor de artis-obstreticiæ doctores en voor de vroedmeesters in het koningrijk vastgesteld.

— Als ambtenaar voor de dienst van den waterstaat en 's Lands gebouwen in Nederlandsch Indie is benoemd de tweede luitenant bij het 4de bataillon artillerie nationale militie, *W. L. Brocx*, en eervol ontslag verleend aan jonkh. *N. van der Wijck*, tijdelijk bij het indische leger dienende als tweede luitenant ingenieur.

— Zijne Majesteit heeft bepaald, dat aan de hypotheekbewaarders zullen worden gerestitueerd de voorgeschoten kosten van vervoer en overbrenging van de archiven der bijzondere bewaringen van het kadaster naar die van de bewaring der hypotheken en het kadaster in de arrondissements hoofdplaatsen.

— Naar men verneemt heeft Z. M. benoemd, tot lid van den raad van bestuur der koninklijke akademie van beeldende kunsten te Amsterdam, in plaats van den heer *C. Alewijn*, overleden, den hoogleeraar Mr. *J. Bosscha*.

— Men verneemt, dat de gouverneur ter kuste van Guinea, met rang van luitenant-kolonel, is benoemd, de heer *van der Eb*, in plaats van den heer *Bos*, op zijn daartoe gedaan verzoek eervol ontslagen; en dat tot eerste boekhouder, fiscaal en secretaris terzelfder kuste is benoemd, in plaatse van wijlen den heer *Maarschalk*, de heer *W. F. Schmieg*.

— Wij vernemen, dat de telegraphische gemeenschap hier te lande zal worden opgeheven, en het daartoe behoorend materieel onder militair opzigt zal worden opgelegd, zoodanig, dat dit middel van communicatie steeds gereed zal zijn, om, des noodig, weder in werking te worden gebragt. Wij vernemen tevens, dat de personen, bij die telegraphische inrigting geëmploijeerd, eervol uit hunne tegenwoordige tijdelijke betrekking zijn ontslagen, onder toekenning aan dezelven, bij wijze van gratificatie, van het behoud hunner bezoldiging tot ultimo December aanstaande.

— Het heeft Z. M. behaagd te bepalen, dat er een postkantoor te Sluis en een te Hulst, (4de en 5de district van de provincie Zeeland), zal worden gevestigd.

— Dezer dagen heeft te Gorinchem weder een ongeluk plaats gehad, door het springen van een grenaat, hetwelk den dadelijken dood van den luitenant *G. J. R. Aarts*, van het 4de bataillon artillerie nationale militie, ten gevolge had, terwijl de overige omstanders mede meer of minder gekwetst zijn.

— Van den Helder schrijft men van den 1sten dezer: » De Sardinische oorlogs-korvet *Aquila*, kommandant *Melleri*, Z. M. oorlogsfregat *de Bellona*, kommandant de kapitein ter zee, *Geesteranus*, bestemd naar de Oost Indiën, Z. M. oorlogs-brikken, *de Merkuur* en *de Snelheid*, kommandanten de kapiteins-luitenants *Keijen* en *Enslee*, beiden bestemd naar de West-Indiën, verlieten heden morgen, begunstigd met eenen goeden wind en schoon helder weder, deze reede.

» Ook eene menigte koopvaardijschepen zijn tevens uitgezeild: het lossen van saluutschoten en het vertrek van zoo vele bodems te gelijk leverde een waarlijk schoon en treffend gezigt op."

— In de *Nijmeegsche Courant* van den 1sten dezer leest men:

» Wij vernemen met genoegen, dat tegen de helft dezer maand October de inwijding zal plaats hebben van de smaakvol ingerigte nieuwe schouwburgzaal in het stedelijk lokaal *tot algemeen nut en genoegen*. Zoo is dan eindelijk de vervulling te gemoet gezien van den wensch, die Nijmeegsch ingezetenen sedert lange jaren hebben gekoesterd. Dank zij der stedelijke regering voor hare welwillende zorgen tot daarstelling van een lokaal, dat algemeen nut en genoegen verspreiden zal, en waardoor tevens onze stad met andere steden in ons koningrijk zal kunnen wedijveren. Dat de erkentelijkheid van Nijmeegsch ingezetenen de handelingen der stedelijke regering bekroone!"

— In de *Groninger Courant* van den 1sten dezer leest men:

» Op Donderdag, den 10den October aanstaande, 's voormiddags ten elf ure, zal, gelijk men verneemt, de heer mr. *B. H. Lulofs* zijn' post als Rector Magnificus dezer Hoogeschool met eene voorafgaande plegtige Latijnsche Redevoering aan den heer mr. *C. Star Numan* overdragen en tevens het onder zijn Rectoraat voorgevallene vermelden. Prijsvragen zijn dit jaar niet uitgeschreven geweest.

» Eergisteren, Zaturdag den 28sten September, marscheerden hier binnen 15 officieren en 435 onder-officieren en manschappen, onder kommando van den Wel-Ed. gestr. heer majoor *van Bronkhorst*, komende van Leeuwarden en behoorende tot het reserve-bataillon der 8ste afdeeling infanterie."

— Van Vlaardingen meldt men, van den 29sten dezer: » De vorige week is niet minder schraal geweest in scheeps-arrivementen, als eenige vroegere, alzoo slechts drie schepen zijn aangekomen, te weten 1 te Vlaardingen en 2 te Amsterdam, beide van de Rijp, te zamen met ongeveer 45 last haring; de laatstgestelde prijzen zijn tot den 1sten October gecontinueerd. De totale aanbrengst was in Augustus, door vier en dertig schepen te Vlaardingen 510½ last, door vijf schepen te Maassluis 52 last, door zes schepen te Amsterdam 66 last en door een schip te Enkhuizen 13½ last, te zamen 442 last; in deze maand September door zes schepen te Vlaardingen 77 last en door twee schepen te Amsterdam 35½ last, te zamen 112½ last.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (2 *October*) waren genoteerd: Ned. 2½ pCt. 53⅝ drie zestiende, ¼; ditb 5 pCt. 101 zeven zestiende, drie achtste; Kansbillc. 25 negen zestiende, elf zestiende; Am. Syndik. 4½ pCt. 95¼; Handelm. 174⅛, 174; O. Indie 98¾, ⅞; Ardoins 28, ¼, ⅛, ¼; Pasiva 6⅞, Fr. uitgest. 9½, ¼; Oude Russen 103¾; Mexiko 26½, ¼.

*** De SCHULDEISCHERS van den Heere GERRIT CORNELIS 'T HOOFT, Koopman, wonende te *Geertruidenberg*, gelieven daarvan opgave te doen ten Kantore van den Notaris VERKOUTEREN aldaar, vóór of uiterlijk met den 15. dezer loopende maand October 1839. Brieven *franco port*.

*** Men vraagt op een BUITEN, bij *Breda*, een *TUINMAN*, zijn Vak grondig kennende, liefst gehuwd, boven de 35 jaren, zonder Kinderen.

Bij zijne Woning, zal zijne Verdiensten naar bekwaamheden worden geregeld.

Adres in persoon of met *gefrankeerde* Brieven onder Letter B, aan de Uitgevers dezes.

*** J. B. WALLACH, DENTIST, in de Residentie te *'s Gravenhage*, is alhier aangekomen ten dienste van zijne Geabonneerden. Hij is tevens te spreken of te ontbieden, om over de gebreken van MOND en TANDEN geraadpleegd te worden. Hij beveelt zich inzonderheid aan, bij degenen, die verlangen KUNST-TANDEN ingezet te hebben; welke hij verzekert, dat even voldoende zijn als de natuurlijke. Hij trekt ook KIEZEN of TANDEN, op eene bijzondere en behendige wijze, al ware het dat de Kroonen er van weg zijn; zuivert voorts TANDEN en maakt dezelve Ivoor wit; plombeert ook holle KIEZEN, en verrigt verder al wat tot dit vak behoort.

Is gelogeerd op den Haagdijk, Wijk C. N°. 146, bij A. WALLACH.

VILLE DE BREDA.

THÉATRE-FRANÇAIS DES PROVINCES.

Les artistes, sous la Direction de MR. ALEXANDRE, auront l'honneur de donner:

SAMEDI 5 OCTOBRE 1839.

N°. 5 DE L'ABONNEMENT.

LE JEUNE MARI,

Comédie en 3 actes du Théatre français par MAZÈRES.

[illegible]

LE PERE ET LA FILLE, [illegible]

Vaudeville en un acte, [illegible]

UN BAL

DU GRAND MONDE.

On commencera à 6 heures pour finir à 10 heures.

Les portes resteront ouvertes jusqu'à minuit.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers